

Suvestinė redakcija nuo 2006-03-17 iki 2008-06-10

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [16-644](#), i. k. 1022050ISAK00000040

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL SKOLŲ BEVILTIŠKUMO BEI PASTANGŲ SUSIGRAŽINTI ŠIAS SKOLAS
ĮRODymo IR BEVILTIŠKŲ SKOLŲ SUMŲ APSKAIČIAVIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2002 m. vasario 11 d. Nr. 40
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (Žin., 2001, Nr. [110-3992](#)) 25 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. sausio 7 d. nutarimu Nr. 6 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [3-78](#)),

1. T v i r t i n u Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisykles (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

2. N u s t a t a u , kad taisyklės, patvirtinta šio įsakymo 1 punktu, taikomos apskaičiuojant vienetų 2002 metų ar kito mokestinio laikotarpio, prasidedančio 2002 metais, ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

3. N u s t a t a u , kad Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo ir pranešimo apie beviltiškas skolas tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 351 „Dėl Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo ir pranešimo apie beviltiškas skolas tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [3-54](#)), taikoma vienetų, kurių mokestinis laikotarpis nesutampa su kalendoriniais metais, pelno mokesčiui už mokestinį laikotarpį, pasibaigiantį 2002 metais, apskaičiuoti.

4. Laikau netekusiu galios Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. 351 „Dėl Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo ir pranešimo apie beviltiškas skolas tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [3-54](#)).

5. Šio įsakymo 4 punktas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 dienos.

FINANSŲ MINISTRĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų
ministro 2002 m. vasario 11 d.
įsakymu Nr. 40

SKOLŲ BEVILTISKUMO BEI PASTANGŲ SUSIGRAŽINTI ŠIAS SKOLAS ĮRODymo IR BEVILTISKŲ SKOLŲ SUMŲ APSKAIČIAVIMO TAISYKLĖS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

1. Skolų beviltiskumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiskų skolų sumų apskaičiavimo taisyklės (toliau vadinama – taisyklės) reglamentuoja, kokiu būdu vienetai (toliau vadinama – mokesčio mokėtojai) mokesčių tikslais įrodo skolų arba jų dalies (toliau vadinama – skolos) beviltiskumą ir pastangas susigrąžinti tas skolas. Šios taisyklės taip pat reglamentuoja, kaip mokesčio mokėtojai apskaičiuoja beviltiskų skolų sumas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

2. Mokesčio mokėtojas turi teisę skolas laikyti beviltiskomis, jeigu:

2.1. mokesčio mokėtojas negali jų susigrąžinti praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams nuo skolų sumos įtraukimo į mokesčio mokėtojo pajamas arba iki Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo įsigaliojimo į realizavimo pajamas (įplaukas) (toliau vadinama – pajamos) ir atvaizdavimo balanse, jeigu mokesčio mokėtojas privalo jį sudaryti teisės aktų nustatyta tvarka, o jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą arba iki Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo įsigaliojimo bendrąsias įplaukas pripažino faktišku įplaukų gavimo momentu (toliau vadinama – pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą) – praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams nuo skolų atsiradimo momento užfiksavimo mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose ir apskaitos registruose ir atvaizdavimo balanse, jeigu mokesčio mokėtojas privalo jį sudaryti teisės aktų nustatyta tvarka; arba

2.2. skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu; arba

2.3. skolininkas yra likviduotas; arba

2.4. skolininkas yra bankrutavęs.

3. Visais šių taisyklių 2 punkte nurodytais atvejais mokesčio mokėtojas turi įrodyti ne tik skolų beviltiskumą, bet ir savo pastangas šioms skoloms susigrąžinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

4. Spręsti, ar mokesčio mokėtojas negali susigrąžinti skolų ir stengiasi jas susigrąžinti, galima tik tada, kai skolininkui arba jo teisių perėmėjui pagal sutartį (sandorį) su mokesčio mokėtoju atsiranda pareiga sugrąžinti skolas.

5. Visais atvejais beviltiskomis laikomų skolų suma, kuri įtraukiama į leidžiamus atskaitymus, iki to mokestinio laikotarpio pradžios privalo būti įtraukta į mokesčio mokėtojo pajamas. Jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą, skolos, kurioms tenkančią sąnaudų dalį galima įtraukti į leidžiamus atskaitymus, visais atvejais turi būti užfiksuotos apskaitos dokumentuose. Tuo atveju, kai mokesčio mokėtojas beviltiskomis laikomų skolų atsiradimo momentu pajamas pripažino pagal pinigų apskaitos principą, o pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nuostatas perėjo prie pajamų pripažinimo pagal kaupimo apskaitos principą, iš pajamų, pripažįstamų pagal kaupimo apskaitos principą, galima atimti sąnaudų dalį, tenkančią mokestiniu laikotarpiu atsiradusioms beviltiskoms skoloms, jeigu iki mokestinio laikotarpio šių skolų atsiradimas buvo užfiksuotas mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose ir sąnaudų dalis, tenkanti beviltiskoms skoloms, nebuvo įtraukta į mokesčio mokėtojo sąnaudas iki Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo įsigaliojimo.

6. Beviltiškų skolų sumą taip pat sudaro ir šioms beviltiškoms skoloms tenkanti pardavimo pridėtinės vertės mokesčio suma. Jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą, į leidžiamus atskaitymus įtraukiama beviltiškoms skoloms tenkanti sąnaudų dalis kartu su šioms skoloms tenkančia pardavimo pridėtinės vertės mokesčio suma (toliau – skoloms tenkanti sąnaudų dalis). Šiuo atveju jeigu atimtas beviltiškas skolas skolininkas vėliau grąžina, visa grąžinta skolų suma, įskaitant šioms skoloms tenkančią pridėtinės vertės mokesčio sumą, priskiriama pajamoms.

7. Jeigu beviltiškais laikomų skolų suma buvo įtraukta į pajamas nuo 2000 m. sausio 1 d., tai visa beviltiškais laikomų skolų suma įtraukiama į leidžiamus atskaitymus tą mokestinį laikotarpį, kada skolos buvo pripažintos beviltiškais pagal šių taisyklių nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

8. Jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą ir beviltiškais pripažintos skolos buvo užfiksuotos apskaitos dokumentuose nuo 2000 m. sausio 1 d., tai šioms skoloms tenkanti sąnaudų dalis įtraukiama į leidžiamus atskaitymus tą mokestinį laikotarpį, kada skolos buvo pripažintos beviltiškais pagal šių taisyklių nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

9. Jeigu skolų suma buvo įtraukta į mokesčio mokėtojo pajamas nuo mokestinio laikotarpio, prasidėjusio 1996 metais, pradžios iki 1999 m. gruodžio 31 d. ir tos skolos laikomos beviltiškais, tai beviltiškų skolų suma įtraukiama į leidžiamus atskaitymus lygiomis dalimis per penkerius ateinančius metus, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį skolos buvo pripažintos beviltiškais, bet ne anksčiau nei mokestiniu laikotarpiu, kuris prasidėjo 2000 metais.

10. Jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažino pagal pinigų apskaitos principą, tai skoloms, kurios atsirado nuo mokestinio laikotarpio, prasidėjusio 1996 metais, pradžios iki 1999 m. gruodžio 31 d., tenkanti sąnaudų dalis įtraukiama į leidžiamus atskaitymus lygiomis dalimis per penkerius metus, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį skolos pradedamos laikyti beviltiškais, bet ne anksčiau nei mokestiniu laikotarpiu, kuris prasidėjo 2000 metais.

11. Jeigu buvo grąžinta arba atgauta dalis skolos, tai į leidžiamus atskaitymus galima įtraukti tik negrąžintą beviltišką laikomos skolos dalį. Jei mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą, tai tokiu atveju leidžiamiems atskaitymams galima priskirti tas sąnaudas, kurios tenka tik beviltišką laikomai skolos daliai. Likusi skolos dalis turi atitikti šiose taisyklėse išdėstyta nuostata, kaip skola gali būti pripažinta beviltiška.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

12. Jeigu tarp mokesčio mokėtojo ir jo skolininko egzistuoja skolos, kurios atitinka šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus, ir tas mokesčio mokėtojas kokiu nors būdu iš to skolininko įsigyja kokio nors turto ir jo skolos taip pat atitinka šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus, tai tokiais atvejais ir vienos, ir kitos skolos negali būti laikomos beviltiškais. Šiais atvejais beviltišką gali būti laikoma tik tokia suma, kuri sudaro skirtumą tarp vieno ir kitų skolų, kurios atitinka šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus. Ši taisyklė yra taikoma neatsižvelgiant į tai, koks laiko tarpas skiria kiekvienų iš nurodytų skolų atsiradimą. Šiais tikslais tokie skolos įskaitymai turi būti patvirtinti mokesčio mokėtojo ir skolininko surašytais dokumentais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

13. Jeigu mokesčio mokėtojas įtraukė skolų sumą į pajamas, tačiau skolų reikalavimo teisę atlygintinai arba neatlygintinai perleido kitam asmeniui, tai mokesčio mokėtojas neturi teisės tokios skolų, kurios atitinka šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus, sumos įtraukti į leidžiamus atskaitymus. Jei mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą, tai šiame

punkte nurodytu atveju sąnaudos, kurios tenka tokioms skoloms, neįtraukiamos į leidžiamus atskaitymus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

14. Skola, atitinkanti šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus, negali būti laikoma beviltiška, jeigu bet koku metu nuo to mokestinio laikotarpio, kurį skolų suma buvo įtraukta į pajamas, pradžios iki mokestinio laikotarpio, einančio po to mokestinio laikotarpio, kurį skolos buvo pripažintos beviltiškomis, pabaigos skolininkas ir mokesčio mokėtojas buvo arba tapo susijusiais asmenimis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

15. Tais atvejais, kai skolos atitinka šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus, tačiau dėl pasikeitusių aplinkybių mokesčio mokėtojas netenka teisės iš skolininko (jo teisių perėmėjo arba įpėdinio) reikalauti skolų, tai tokiu atveju skolos neturi būti laikomos beviltiškomis. Ši taisyklė taikoma ir tais atvejais, kai tarp mokesčio mokėtojo ir skolininko yra atnaujinamas procesas bylos, užbaigtos įsiteisėjusiu teismo sprendimu, ir priimamas bei įsiteisėja sprendimas, pagal kurį sumažėja arba paneigiamos skolininko skolos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

16. Skolos, atitinkančios šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus, negali būti laikomos beviltiškomis tais atvejais, kai mokesčio mokėtojas praleidžia teisės aktų nustatytus senaties terminus, terminai neatnaujinami ir tuo pagrindu jo reikalavimas atgauti skolas yra atmetamas, nepripažįstamas arba nevykdomas. Jeigu senaties terminas reikalavimui dėl skolų pareikšti suėjo iki Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo ir pranešimo apie beviltiškas skolas tvarkos, patvirtintos finansų ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 351 (*Žin.*, 2001, Nr. [3-54](#)), paskelbimo, terminas neatnaujinamas ir tuo pagrindu reikalavimas atgauti skolas yra atmetamas, nepripažįstamas arba nevykdomas, tai mokesčio mokėtojas skolų beviltiškumą ir pastangas susigrąžinti skolas gali įrodyti remdamasis šių taisyklių 34 ir 35 punktais, neatsižvelgdamas į skolų sumos dydį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

17. Skolos, atitinkančios šių taisyklių 2 punkte nustatytus kriterijus, nelaikomos beviltiškomis tais atvejais, kai mokesčio mokėtojas praleidžia sutarčių arba teisės aktų nustatytus terminus, terminai neatnaujinami ir tuo pagrindu mokesčio mokėtojo reikalavimas atgauti skolas yra teismo (ar bylą nagrinėjusios institucijos) atmetamas arba nepripažįstamas. Skolos nelaikomos beviltiškomis tais atvejais, jeigu jas mokesčio mokėtojui grąžina ne skolininkas, bet kitas asmuo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

18. Tais atvejais, kai mokesčio mokėtojas buvo pripažinęs skolas beviltiškomis, tačiau ne dėl mokesčio mokėtojo valios pasikeitė aplinkybės, kurių pagrindu skolos pagrįstai buvo laikomos beviltiškomis, tai beviltiškomis laikytų skolų suma yra įtraukiama į mokesčio mokėtojo pajamas tą mokestinį laikotarpį, kurį pasikeitė tos aplinkybės. Delspinigiai tokiais atvejais neskaičiuojami.

19. Tais atvejais, kai mokesčių administratorius nustato, kad skolos buvo pripažintos beviltiškomis, tačiau mokesčio mokėtojas arba kitas asmuo veikė apgaule, kaip nors kitaip piktnaudžiavo arba atliko kokius nors veiksmus arba nuo jų susilaikė, o nesant tokio mokesčio mokėtojo arba kito asmens veikimo ar neveikimo skolos nebūtų buvusios laikomos beviltiškomis, tai tokia skolų suma turi būti pripažįstama mokesčio mokėtojo pajamomis ir nuo šios sumos mokesčio mokėtojui teisės aktų nustatyta tvarka turi būti apskaičiuoti baudos ir delspinigiai už

mokesčius, kurių mokesčio mokėtojas nesumokėjo arba sumokėjo ne laiku dėl to, kad tos skolos buvo laikomos beviltiškoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

20. Šių taisyklių 2.1 punkte nurodytais atvejais skolų beviltiškumą ir pastangas susigrąžinti tokias skolas įrodo tokie dokumentai (juos mokesčio mokėtojas privalo turėti):

20.1. įsiteisėjęs Lietuvos Respublikos teismo (arba ginčą nagrinėjusios institucijos) sprendimas, nuosprendis arba nutartis (toliau – sprendimas), kuriais patvirtinama mokesčio mokėtojo teisė susigrąžinti skolas. Tais atvejais, kai byla tarp mokesčio mokėtojo ir jo skolininko buvo baigta nagrinėti ne Lietuvos Respublikoje, užsienio valstybės teismo (arba ginčą nagrinėjusios institucijos) įsiteisėjęs sprendimas (arba kitoks dokumentas, kuriuo patvirtinama mokesčio mokėtojo teisė susigrąžinti skolas);

20.2. jeigu sprendimas yra vykdomas arba vykdytinas Lietuvos Respublikoje, – antstolio surašytas aktas ir vykdomasis dokumentas, pagal kurį išieškojimas nebuvo įvykdytas, arba dokumentai, patvirtinantys faktą, kad skolininkas neturi privalomojo registruoti turto ir kad iš skolininko nepavyko išieškoti pakankamai turto kreditorių reikalavimams patenkinti bylose su kitais kreditoriais. Tais atvejais, kai teismo sprendimas yra vykdomas užsienyje, – oficialiai išduoti užsienio kompetentingų institucijų dokumentai, patvirtinantys sprendimo neįvykdymą arba įvykdymą iš dalies ir priežastis, kodėl taip atsitiko.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

21. Tais atvejais, kai skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu, skolų beviltiškumą ir pastangas jas susigrąžinti įrodo dokumentai, kurie patvirtina skolininko mirties faktą, taip pat faktą, kad skolininko palikto turto nepakanka šioms skoloms susigrąžinti, o tais atvejais, kai už palikėjo skolas įpėdinis atsako visu savo turtu, – dokumentai, kurie patvirtina faktą, jog įpėdinio turto nepakanka palikėjo skoloms sugrąžinti:

21.1. šių taisyklių tikslais, jeigu skolininko mirties faktas yra įregistruotas Lietuvos Respublikoje, skolininko mirties faktą patvirtina skolininko mirties liudijimas. Jeigu skolininko mirties faktas yra įregistruotas užsienyje ir neturi būti įregistruotas Lietuvos Respublikoje, – iš užsienio valstybės institucijos gautas dokumentas, patvirtinantis skolininko mirties faktą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

21.2. jeigu mokesčio mokėtojas neturi galimybės gauti šių taisyklių 21.1 punkte nurodytų dokumentų, tai jis turi turėti kokią nors kitą dokumentą, kuriame turi būti oficialiai (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) nurodytas faktas, kad skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

21.3. faktą, kad skolininko palikto turto nepakanka skoloms susigrąžinti, turi patvirtinti dokumentai, nurodyti šių taisyklių 20.1 ir 20.2 punktuose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

21.4. tais atvejais, kai už palikėjo skolas įpėdinis atsako visu savo turtu, faktą, kad įpėdinio turto nepakanka palikėjo skoloms sugrąžinti, turi patvirtinti dokumentai, nurodyti šių taisyklių 20.1 ir 20.2 punktuose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

21.5. mokesčio mokėtojas taip pat turi turėti dokumentus, kuriuose turi būti oficialiai (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) nurodomas faktas, kas yra skolininko įpėdinis (arba įpėdiniai) ir teisių bei pareigų perėmėjas (arba perėmėjai).

22. Šių taisyklių 2.3 punkte nurodytu atveju skolos gali būti laikomos beviltiškoms tik tada, jeigu skolininkas yra likviduotas ir nėra visiškai atsiskaitęs su mokesčio mokėtoju. Jeigu skolininkas yra likviduotas, tačiau egzistuoja jo skolų (teisių ir pareigų) perėmėjas, tai skolos negali būti laikomos beviltiškoms vadovaujantis šių taisyklių 2.3 punkte nurodytu pagrindu. Tokiu atveju ir skolininko teisių perėmėjas turi neturėti pakankamai turto skoloms sugrąžinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

23. Šių taisyklių 22 punkte nurodytais atvejais mokesčio mokėtojas turi turėti tokius dokumentus:

23.1. rejestro tvarkytojo pažymą apie likviduoto asmens išregistravimą iš įmonių rejestro, o jeigu ūkio subjektas yra iš užsienio valstybės, – išregistravimo faktą patvirtinantį oficialiai (teismo, notaro arba kitokios valstybinės institucijos) išduotą dokumentą;

23.2. dokumentus, kurie patvirtina faktus, kad likviduotas skolininkas neturėjo pakankamai turto skoloms sugrąžinti, -šį faktą patvirtinančiais dokumentais laikomi šių taisyklių 20.1 ir 20.2 punktuose nurodyti dokumentai;

23.3. arba kitokius dokumentus, kuriuose oficialiai (teismo, notaro arba kitokios valstybės institucijos) yra patvirtinami faktai, leidžiantys taikyti šių taisyklių 22 punkto nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

24. Mokesčio mokėtojas gali skolas laikyti beviltiškoms, kai skolininkas yra bankrutavusi įmonė, kaip ši sąvoka yra apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatyme (*Žin.*, 2001, Nr. [31-1010](#)), ir dėl šios priežasties mokesčio mokėtojas negali atgauti skolų. Skolos gali būti laikomos beviltiškoms ir tais atvejais, kai skolininkas yra užsienio valstybės asmuo ir yra bankrutavęs pagal užsienio valstybės įstatymus (tokiais atvejais yra nesvarbu, ar skolininkas yra fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kitokios organizacinės formos ūkio subjektas, tačiau būtina sąlyga, kad skolininkui būtų taikomi atitinkamos užsienio valstybės bankroto įstatymai).

25. Šių taisyklių 24 punkte nurodytais atvejais mokesčio mokėtojas, norėdamas skolas laikyti beviltiškoms, turi turėti tokius dokumentus:

25.1. įsiteisėjusią teismo nutartį likviduoti įmonę dėl bankroto arba kreditorių susirinkimo nutarimą paskelbti įmonę likviduojama dėl bankroto;

25.2. tais atvejais, kai įmonių bankroto procedūras reglamentuoja 1997 m. birželio 17 d. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas (*Žin.*, 1997, Nr. [64-1500](#)), mokesčio mokėtojas turi turėti įsiteisėjusį teismo sprendimą paskelbti įmonę likviduojama dėl bankroto arba kreditorių susirinkimo nutarimą paskelbti įmonę likviduojama dėl bankroto;

25.3. tais atvejais, kai įmonių bankroto procedūras reglamentuoja 1992 m. spalio 15 d. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas (*Žin.*, 1992, Nr. [29-843](#)), mokesčio mokėtojas turi turėti minėto įstatymo nustatytus dokumentus, patvirtinančius faktus, kuriuos patvirtina dokumentai, nurodyti šių taisyklių 25.1 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

26. Mokesčio mokėtojas turi turėti šiose taisyklėse nurodytų dokumentų originalus arba jų nuorašus. Šių taisyklių tikslais dokumentų nuorašai turi būti patvirtinti tuos dokumentus išdavusių institucijų arba originalių dokumentų nuorašai turi būti patvirtinti notariniams veiksams atlikti nustatyta tvarka. Šiame punkte nurodyti reikalavimai taip pat taikomi ir dokumentams, kurie yra išduoti užsienio valstybėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, *Žin.*, 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

27. Dokumentai, kuriais remdamasis mokesčio mokėtojas skolas pripažįsta beviltiškomis, turi būti saugomi tokį pat laikotarpį ir tokia pat tvarka, kaip saugomi buhalterinės apskaitos dokumentai pagal galiojančius teisės norminius aktus. Jeigu mokesčio mokėtojas neturi reikiamų dokumentų, skolos negali būti pripažįstamos beviltiškomis.

28. Oficialūs (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) dokumentai, išduoti užsienio valstybėse, dalyvaujančiose 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijoje „Dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo“ (Žin., 1997, Nr. [68-1699](#)), turi būti patvirtinti žyma APOSTILLE. Valstybių, nedalyvaujančių šioje konvencijoje, oficialūs (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) dokumentai turi būti legalizuoti remiantis Konsulinio dokumentų legalizavimo instrukcija, patvirtinta Užsienio reikalų ministerijos 1997 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 39 (Žin., 1997, Nr. [78-2001](#)). Nereikia legalizuoti ar patvirtinti žyma APOSTILLE dokumentų, pateikiamų iš tų užsienio valstybių, su kuriomis yra įsigaliojusios dvišalės sutartys dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, tačiau tokių dokumentų nuorašai turi būti patvirtinti notariniais veiksmais atlikti nustatyta tvarka. Šiame punkte išdėstytas reikalavimas netaikomas dokumentams, kurie tiesiogiai neįrodo, kad skolos gali būti laikomos beviltiškomis, o tik papildo mokesčio mokėtojo turimus dokumentus, kurių pagrindu skolos yra laikomos beviltiškomis.

29. Tais atvejais, kai dokumentas, kurio pagrindu skolos yra laikomos beviltiškomis, yra surašytas užsienio kalba, tai mokesčio mokėtojas turi turėti ir notariniais veiksmais atlikti nustatyta tvarka patvirtintą tokio dokumento vertimą į lietuvių kalbą.

30. Jeigu vieno skolininko skolų, įtrauktų į pajamas arba užfiksuotų mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose (jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą) per vieną mokestinį laikotarpį, suma neviršija 5000 litų, tai, norint skolas laikyti beviltiškomis, yra netaikomi reikalavimai privalomai turėti dokumentus, nurodytus šių taisyklių 20.1 ir 20.2 punktuose. Šiais atvejais mokesčio mokėtojas turi turėti dokumentus, įrodančius skolų beviltiškumą ir mokesčio mokėtojo pastangas atgauti tokias skolas. Skolų beviltiškumą ar pastangas susigrąžinti skolas liudijančiais dokumentais yra laikomi dokumentai, kurie leidžia padaryti išvadą, kad atgauti skolų negalima ir kad mokesčio mokėtojas stengėsi skolas susigrąžinti: skolų suderinimo aktai (jei jie yra sudaryti), susitikimų su skolininku protokolai, įvairi vidinė mokesčio mokėtojo dokumentacija (finansinių tarnybų ataskaitos, informaciniai pranešimai ir kt.), taip pat išorinė dokumentacija (susirašinėjimo su skolininku įrodymai – registruoti laiškai, telegramos, fakso pranešimai, bankų, audito firmų ir kitų organizacijų rašytinė informacija, susijusi su skolininko finansinės būklės įvertinimu, skolų išieškojimo (tarpininkavimo susigrąžinant skolas) paslaugas teikiančių įmonių dokumentai, kur nurodoma apie pastangas atgauti skolas, ir kitokie dokumentai). Bet kuriuo atveju tokie dokumentai turi leisti padaryti išvadą, kad atgauti skolų negalima ir kad mokesčio mokėtojas stengėsi skolas susigrąžinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

31. Šių taisyklių 30 punkte nurodytiems dokumentams yra netaikomi šiose taisyklėse esantys dokumentų legalizavimo arba patvirtinimo žyma APOSTILLE, vertimo ir (arba) jų nuorašų tvirtinimo reikalavimai. Tačiau tais atvejais, kai vietos mokesčių administratorius nusprendžia, kad turimi papildomi dokumentai arba jų nuorašai turi būti šiose taisyklėse nustatyta tvarka išversti, patvirtinti ir (arba) legalizuoti arba patvirtinti žyma APOSTILLE, tai toks reikalavimas neturi tapti nepateisinamai sudėtinga kliūtimi mokesčio mokėtojui įrodyti skolų beviltiškumą ir savo pastangas atgauti skolas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

32. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos turi teisę priimti sprendimus, kurie nustatytų bendras taisykles, kokie dokumentai 30 punkte nurodytais atvejais, be jame nurodytųjų, gali būti laikomi skolų beviltiškumą patvirtinančiais dokumentais.

33. Reikalavimas mokesčio mokėtojui turėti šiose taisyklėse nurodytus dokumentus, įrodančius skolų beviltiškumą ir mokesčio mokėtojo pastangas atgauti tokias skolas, netaikomas, norint laikyti beviltiškomis šias skolas:

33.1. jeigu vieno skolininko (fizinio asmens) skolų, įtrauktų į pajamas arba užfiksuotų mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose (jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą) per vieną mokestinį laikotarpį, suma neviršija 500 litų, o skolos susidarė dėl telekomunikacijų, nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų (gyvenamųjų patalpų nuomos, šalto ir karšto vandens, elektros energijos, dujų, šiluminės energijos ir komunalinių paslaugų (šiukšlių išvežimo, lifto, bendro naudojimo patalpų, teritorijos valymo ir kitų) teikimo masiniam vartotojui;

33.2. jeigu vieno skolininko (fizinio asmens) skolų, įtrauktų į pajamas arba užfiksuotų mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose (jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą) per vieną mokestinį laikotarpį, suma neviršija 1700 litų, o skolos susidarė dėl pervežimo paslaugų, privaloma tvarka suteiktų deportuojamiems keleiviams (fiziniais asmenimis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

34. Jeigu vieno skolininko skolų, įtrauktų į pajamas arba užfiksuotų mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose (jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą) per vieną mokestinį laikotarpį, suma yra didesnė nei 5000 litų, bet ne didesnė kaip 100000 litų, tai nebūtina turėti šių taisyklių 20.1 punkte nurodytų dokumentų. Šiais atvejais mokesčio mokėtojas, norėdamas skolas laikyti beviltiškomis, turi turėti 20.2 punkte nurodytus dokumentus, patvirtinančius faktą, kad skolininkas neturi privalomojo registruoti turto, taip pat dokumentus, įrodančius bent vieną iš šių faktų:

34.1. iš skolininko nepavyko išieškoti pakankamai turto kreditorių reikalavimams patenkinti bylose su tais kreditoriais;

34.2. mokesčio mokėtojui skolinga įmonė yra nemoki.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

35. Mokesčio mokėtojas gali surinkti šių taisyklių 20.2 ir 34 punktuose nurodytus dokumentus pats arba per įgaliotą asmenį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Įsakymas

Nr. [1K-099](#), 2006-03-08, Žin., 2006, Nr. 30-1071 (2006-03-16), i. k. 1062050ISAK001K-099

Dėl finansų ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymo Nr. 40 "Dėl Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo